

**Филь Світлана Петрівна,**  
кандидат юридичних наук,  
старший науковий співробітник  
ДНДІ МВС України, м. Київ, Україна  
ORCID ID 0000-0001-8196-313X

## СТАДІЇ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ ЗА СТ. 476 МИТНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

*У статті розкрито зміст провадження у справах про порушення митних правил за фактом переміщення товарів через митний кордон України, що порушують права інтелектуальної власності, та охарактеризовано стадії його здійснення. Встановлено, що порушення справи розпочинається з виявлення правопорушення, складання протоколу про порушення митних правил та інших процесуальних дій. Визначено, що вирішення справи характеризується підготовкою матеріалів справи і їх передачею до суду, розглядом судом справи по суті та прийняттям судом рішення по справі. Конкретизовано, що оскарження постанови здійснюється шляхом оскарження постанови, перегляду справи та прийняттям рішення за результатами перегляду. З'ясовано, що виконання постанови можливе за рахунок: прийняття рішення до виконання, добровільного виконання рішення та примусового виконання рішення.*

**Ключові слова:** провадження, справа про порушення митних правил, права інтелектуальної власності.

Для забезпечення ефективного захисту прав інтелектуальної власності (далі – ПІВ) на митному кордоні України в адміністративному порядку та реалізації державної політики в означеній сфері адміністративно-юрисдикційна діяльність стає одним із найважливіших напрямів діяльності органів доходів і зборів України. Ці органи в межах своєї компетенції здійснюють захист ПІВ в адміністративному порядку, забезпечують створення і ефективне функціонування механізму правового регулювання захисту ПІВ у сфері митної діяльності, а також контролюють дотримання норм митного законодавства в цій сфері. При цьому застосування адміністративного примусу є найвпливовішим засобом боротьби з порушеннями митного законодавства. Особливістю застосування адміністративного впливу працівниками митниць на порушників митних правил є здійснення конкретних за змістом та формою процедур, які встановлені чинним законом. Суворе дотримання митницями визначених законодавцем процедур дає змогу розглядати провадження у справах про порушення митних правил як форму адміністративно-юрисдикційної діяльності органів доходів і зборів України.

Захист ПІВ при переміщенні товарів через митний кордон України досліджували такі вчені, як І.М. Бенедисюк, Н.І. Білак, Н.В. Волкова, О.А. Га-

щицький, У.В. Кмецінська, І.М. Коросташова, Е.С. Молдаван, Н.Б. Москалюк, О.О. Пунда, О.М. Тропіна, В.А. Свирида, І.В. Стрижак та ін. Порухення митних правил розглядали такі науковці, як І.Г. Бережнюк, Є.В. Додін, Ю.М. Дьомін, Н.М. Железняк, Г.В. Корчевний, У.В. Кмецінська, Г. С. Римарчук, В. В. Ченцова та інші науковці. Питання адміністративної відповідальності за порушення митних правил за фактом ввезення та вивезення на митну територію України товарів із порушенням ПІВ були предметом аналізу в наукових працях І.Е. Василенка, Н.В. Волкової, В.С. Дроб'язка, В.О. Жарова, В.А. Свириди, І.В. Стрижака, Т.М. Шевелевої та ін.

Незважаючи на такий широкий спектр дослідження правознавцями сфер захисту ПІВ та митної діяльності, питання провадження у справах про порушення митних правил при переміщенні товарів через митний кордон України з порушенням ПІВ не достатньо висвітлене у правовій науці, у тому числі й науці адміністративного права, що детермінує подальше її вивчення.

Метою статті є розкриття поняття та сутності провадження у справах про порушення митних правил за фактом переміщення товарів через митний кордон України, що порушують ПІВ, та характеристика його стадій.

Митне законодавство, що регламентує сукупність відносин у сфері митної діяльності, встановлює відповідальність за порушення митних правил при переміщенні товарів через митний кордон України з порушенням ПІВ. Тобто відповідно до ч. 1 ст. 476 Митного кодексу України (далі – МК України) за ввезення на митну територію України або вивезення за межі цієї території товарів, призначених для виробничої або іншої підприємницької діяльності, з порушенням ПІВ передбачена адміністративна відповідальність [1].

Механізм правового забезпечення провадження у справах про порушення митних правил як різновиду проваджень у справах про адміністративні правопорушення регламентується розділом XIX МК України, Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) та іншими нормативними актами.

У сучасному митному законодавстві зазначено, що завданнями провадження у справах про порушення митних правил є своєчасне, всебічне, повне та об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її з дотриманням вимог закону, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню порушень митних правил, та запобігання таким правопорушенням [1, ст. 486].

Згідно зі ст. 245 КУпАП України завданнями провадження є: своєчасне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її в точній відповідності з законодавством, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі додержання законів, зміцнення законності [2].

Під поняттям “провадження у справах про порушення митних правил” І.Г. Бережнюк [3, с. 266–267], С.А. Дуженко [4, с. 11], А.В. Дусик [5, с. 12], С.В. Кувакін, Д.В. Приймаченко, В.В. Ченцов [6, с. 220] розуміють різновид адміністративного провадження, порядок реалізації якого регламентований адміністративним та митним законодавством, спрямованим на притягнення правопоруш-

ників до відповідальності; О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, В.М. Дорогих [7] – сукупність певних процесуальних, юридично вагомих дій з боку учасників такого провадження щодо реалізації їх прав і виконання взаємних обов'язків.

Зауважимо, що провадження у справі про порушення митних правил включає в себе виконання процесуальних дій: складання протоколу про порушення митних правил; опитування осіб, які притягаються до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, свідків, інших осіб; витребування документів, необхідних для провадження у справі про порушення митних правил, або належним чином завірених їх копій чи витягів з них; тимчасове вилучення товарів, транспортних засобів та документів на них; митне обстеження; пред'явлення товарів, транспортних засобів і документів для впізнання; експертиза; взяття проб та зразків для проведення дослідження (аналізу, експертизи); розгляд справи; винесення постанови та її перегляд у зв'язку з оскарженням [1, ст. 486 і 508]. Крім того, у справі про порушення митних правил з метою отримання доказів, необхідних для правильного вирішення цієї справи проводяться процесуальні дії, під час яких складаються протоколи, форми яких встановлюються Мінфіном України та ДФС України.

Провадження у справах про порушення митних правил, як вважають А.В. Дусик та С.А. Дуженко, поділяється на чотири стадії: порушення справи; вирішення справи; оскарження постанови та її перегляд; виконання постанови [4, с. 12; 5, с. 8–9]. На їх думку, таке розмежування дозволяє логічно завершити провадження на кожній із цих стадій шляхом прийняття процесуального рішення, що свідчить про її цілковиту завершеність та відсутність потреби в початку наступної стадії. Для стадії порушення справи – це буде укладання мирової угоди; для стадії вирішення справи – винесення постанови про закриття провадження у справі; для стадії оскарження постанови та її перегляду – прийняття рішення про скасування постанови та закриття справи; для стадії виконання постанови – стягнення накладеного адміністративного стягнення.

Охарактеризуємо стадії провадження у справах про порушення митних правил за переміщення контрафактних товарів.

Порушення справи розпочинається лише за умови складання протоколу про порушення митних правил [1, ст. 488]. До цієї стадії слід віднести такі етапи: виявлення правопорушення; складання протоколу про порушення митних правил; здійснення інших процесуальних дій [7].

Відповідно до ст. 494 МК України протокол про порушення митних правил за переміщення товарів з порушенням ПІВ має містити такі дані, зокрема: дату та місце його складання; посаду, прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка склала протокол; необхідні для розгляду справи відомості про особу, яка притягується до відповідальності за порушення митних правил, якщо її встановлено; місце, час вчинення, вид та характер порушення митних правил; посилання на ст. 476 МК України за таке порушення; прізвища та адреси свідків, якщо вони є; відомості щодо товарів, що порушують ПІВ; інші необхідні для вирішення справи відомості.

Протокол підписується посадовою особою, яка його склала, за наявності особи, яка притягується до адміністративної відповідальності за порушення митних

правил, протокол підписується і цією особою, а за наявності свідків – і свідками. Протокол складається у двох примірниках, один з яких вручається під розписку порушнику.

Акцентуємо, що працівники митниці можуть оформити протокол про порушення митних правил за ст. 476 МК України лише на підставі висновку експертизи, яка може проводитися лише за згоди правовласника або декларанта [1, ст. 399]. Фактично, як стверджує І.В. Стрижак, за наявності правопорушення у митниці нема жодних дієвих інструментів протидіяти йому або з причини небажання правовласника або з важкості доведення факту порушення [8, с. 57].

Зауважимо, що підставами для порушення справи про порушення митних правил законодавець вважає: безпосереднє виявлення посадовими особами органу доходів і зборів порушення митних правил; офіційні письмові повідомлення про вчинення особою порушення митних правил, отримані від правоохоронних органів, а також органів, що здійснюють митний, державний санітарно-епідеміологічний, ветеринарно-санітарний, фіто-санітарний, екологічний та радіологічний види контролю; офіційні письмові повідомлення про вчинення порушення митних правил, отримані від митних та правоохоронних органів іноземних держав, а також від міжнародних організацій [1, ст. 319, 489, 491].

До того ж посадова особа при розгляді справи про порушення митних правил зобов'язана з'ясувати: факт вчинення адміністративного правопорушення; винність особи, яка вчинила порушення; настання віку, з якого можна притягти особу до адміністративної відповідальності; обставини, що пом'якшують та/або обтяжують відповідальність; підстави для звільнення особи, що вчинила правопорушення, від адміністративної відповідальності; інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи.

У провадженні справ про порушення досліджуваних митних правил суб'єктами є: особи, які притягуються до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, тобто власник товару, що порушує ПІВ та за наявності його представник (митний брокер, уповноважена на те особа); правовласник або його представник (патентний повірений, уповноважена на те особа); захисники; представники органів доходів і зборів; свідки; експерти; перекладачі; поняті [1, ст. 497].

Відповідно до ст. 498 МК України особи, які притягуються до адміністративної відповідальності за порушення митних правил під час розгляду справи про порушення митних правил у органі доходів і зборів або суді мають право знайомитися з матеріалами справи, робити з них витяги, одержувати копії рішень, постанов та інших документів, що є у справі, бути присутніми під час розгляду справи в органі доходів і зборів та брати участь у судових засіданнях, подавати докази, брати участь у їх дослідженні, заявляти клопотання та відводи, під час розгляду справи користуватися юридичною допомогою захисника, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, давати усні і письмові пояснення, подавати свої доводи, міркування та заперечення, оскаржувати постанови органу доходів і зборів, суду, а також користуватися іншими правами, наданими їм законом.

Вирішення справи характеризується такими етапами, як: підготовка справи до розгляду та передача матеріалів до суду; розгляд судом справи по суті; прийняття судом рішення по справі (винесення постанови).

Справа про порушення митних правил розглядається за місцезнаходженням органу доходів і зборів у п'ятнадцятиденний строк з дня отримання посадовою особою органу доходів і зборів або судом матеріалів, необхідних для вирішення справи. Крім того, справа розглядається у присутності особи, яка притягується до адміністративної відповідальності за це правопорушення, та/або її представника. Ця справа також може бути розглянута за відсутності порушника, лише у випадках, якщо є дані про своєчасне його сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від нього не надійшло клопотання про перенесення розгляду справи. Про час та місце розгляду цієї справи в судовому порядку суд (суддя) повідомляє власника товару, що порушує ПІВ, або його уповноваженого представника та митницю, поштовим відправленням з повідомленням про вручення [1, ст. 524–526].

Зауважимо, що розгляд судом справ про порушення митних правил за переміщення контрафактних товарів має свої особливості, зокрема: справа про порушення митних правил розглядається суддею одноособово; у справі про порушення митних правил суд може виносити одну з таких постанов: про проведення додаткової перевірки, про накладення адміністративного стягнення та про закриття провадження у справі; у разі якщо за результатами перевірки законності та обґрунтованості постанови суду у справі про порушення митних правил ця постанова буде скасована, а справа закрита, або адміністративне стягнення за порушення митних правил буде змінено, конфісковані товари, сума штрафу або її відповідна частина повертаються особі, яка притягалася до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, або її представникові [1, ст. 528]. Крім того, якщо конфісковані товари неможливо повернути в натурі, повертається їхня вартість за вирахуванням сум належних митних платежів за ставками, що діяли на день конфіскації. Грошові кошти повертають органи, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, з державного бюджету.

До речі, постанова суду у справі про порушення митних правил набирає законної сили після закінчення строку оскарження цієї постанови.

Оскарження постанови здійснюється шляхом оскарження постанови, перегляду справи та прийняття рішення за результатами перегляду.

Зауважимо, що постанова суду у справі про порушення митних правил може оскаржитись особою, стосовно якої вона винесена, представником такої особи або органом доходів і зборів, який здійснював провадження у цій справі протягом десяти днів з дня винесення постанови. Така скарга розглядається судом у десятиденний строк з дня її надходження [2, ст. 289, 292 і 293].

Законодавець дозволяє при перегляді справи перевірити законність і обґрунтованість винесеної постанови та прийняти судом одне з таких рішень: залишити постанову без зміни, а скаргу без задоволення; скасувати постанову і надіслати справу на новий розгляд; скасувати постанову і закриття справи. Якщо буде встановлено, що постанову винесено судом, неправомочним вирішувати цю справу, то така постанова скасовується і справа надсилається на розгляд компетентного органу (посадової особи).

Виконання постанови можливе шляхом звернення рішення до виконання, добровільного виконання рішення, примусового виконання рішення.



Що стосується строків накладання адміністративних стягнень, то відповідно до ст. 476 МК України штраф та конфіскація накладається на порушника митних правил не пізніше, ніж через шість місяців з дня вчинення правопорушення, а в разі розгляду судами справ про триваючі порушення митних правил, – не пізніше, ніж через шість місяців з дня виявлення цих правопорушень [1, ст. 465].

Штраф сплачується порушником митних правил у строк не пізніше ніж 15 днів з дня вручення або надіслання йому копії постанови (рішення) суду про накладення штрафу. Він вносить до Державного бюджету кошти в порядку, встановленому законодавством України. У разі не сплати штрафу у визначений строк, постанова суду надсилається для примусового виконання до відділу державної виконавчої служби за місцем проживання або роботи порушника або за місцем знаходження його майна. Постанова суду (судді), по якій стягнення штрафу проведено повністю, з відміткою про виконання повертається до суду, що виніс постанову [1, ст. 539 і 540].

Виконання постанови суду про накладення адміністративного стягнення за порушення митних правил у частині конфіскації виконується державним виконавцем в установленому законом порядку. У разі неможливості конфіскації товарів у порушників митних правил державним виконавцем за рішенням суду може стягуватися вартість цих товарів. Витрати органу доходів і зборів, пов'язані зі зберіганням товарів, щодо яких прийнято постанову про конфіскацію, до моменту винесення такої постанови мають бути відшкодовані правопорушником. Порядок відшкодування зазначених витрат встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику. Розмір суми, що підлягає відшкодуванню, розраховується в порядку, передбаченому законодавством України для визначення собівартості платних послуг. Постанова про накладення адміністративного стягнення за порушення митних правил на осіб, які проживають або перебувають за межами України, виконується за рахунок майна цих осіб, що знаходиться на території України. У разі відсутності в них майна в Україні порядок виконання такої постанови визначається законодавством України та укладеними відповідно до закону міжнародними договорами України з державами, на території яких проживають або перебувають ці особи [1, ст. 541 і 542].

Адміністративно-правовий захист ПІВ, як вважає Г.В. Корчевний, є ще досить молодим і формується на дезінтеграційних засадах, й тому виникає конкуренція правових норм. Тому, на думку вченого, різні органи можуть по-різному кваліфікувати одне й те ж правопорушення, що не сприяє ні єдності практики застосування адміністративного законодавства, ні захисту ПІВ. І як наслідок, провадження у цих справах затягується, розгляд у судах по суті теж, суди приймають рішення про припинення справ у зв'язку з перебігом строків притягнення до адміністративної відповідальності. Проте, незважаючи на негативні моменти у сфері захисту ПІВ, науковець відмічає й позитивні моменти до яких він відносить: оперативність розгляду справ, що створює об'єктивні можливості для швидкого поновлення порушених прав; зазначений порядок застосовується для вирішення категорій спорів, які виникають в основному на стадії оформлення прав на об'єкти ПІВ, зокрема винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг;

справи розглядаються на підставі спеціальної процедури, спрощеної порівняно з цивільним судочинством, що виключає більшість процесуальних дій [9, с. 14].

Отже, підсумовуючи, можемо зазначити, що до визначення поняття “провадження у справах про порушення митних правил” у науковому середовищі виділяється два підходи: як різновид адміністративного провадження, порядок реалізації якого регламентований адміністративним та митним законодавством, та сукупність певних процесуальних, юридично вагомих дій з боку учасників такого провадження щодо реалізації їх прав і виконання взаємних обов’язків.

Крім того, провадження у справі про порушення митних правил за ст. 476 МК України включає в себе виконання процесуальних дій, зокрема: складання протоколу про порушення митних правил; опитування осіб, які притягаються до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, свідків, інших осіб; витребування документів, необхідних для провадження у справі про порушення митних правил, або належним чином завірених їх копій чи витягів з них; тимчасове вилучення товарів, транспортних засобів та документів на них; митне обстеження; пред’явлення товарів, транспортних засобів і документів для впізнання; експертиза; взяття проб та зразків для проведення дослідження (аналізу, експертизи); розгляд справи; винесення постанови та її перегляд у зв’язку з оскарженням.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI. Офіційний вісник України. 2012. № 32. С. 9. Ст. 1175.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-X. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. № 51. Ст. 1122.
3. Актуальні питання теорії та практики митної справи: монографія. / за заг. ред. І.Г. Бережнюка. Хмельницький: ПП Мельник А.А., 2013. 428 с.
4. *Дуженко С.А.* Провадження у справах про порушення митних правил: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2016. 19 с.
5. *Дусик А.В.* Провадження у справах про порушення митних правил: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2006. 20 с.
6. Митне право України: навч. посіб. / за заг. ред. В.В. Ченцова. К., 2007. 283 с.
7. *Кузьменко О.В., Пастух І.Д., Дорогих В.М.* та ін. Митне право: мультимед. навч. посіб. НАВС, 2014. URL: [http://www.naia.kiev.ua/books/mutne\\_pravo/materials/home.html](http://www.naia.kiev.ua/books/mutne_pravo/materials/home.html) (дата звернення: 26.03.2019).
8. *Стрижак І.В.* Проблеми сприяння захисту прав інтелектуальної власності митними органами України. Митна справа. 2013. № 3 (87). С. 54–59.
9. *Корчевний Г.В.* Адміністративна відповідальність за порушення авторських та суміжних прав: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Нац. ун-т внутр. справ. Х., 2002. 20 с.

#### REFERENCES

1. Mytnyi kodeks Ukrainy. “Customs Code of Ukraine”: Law of Ukraine of March 13, 2012 No. 4495-VI. Official Bulletin of Ukraine. 2012. No. 32. 9p. Art. 1175 [in Ukrainian].
2. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia vid 7 hrudnia 1984 r. № 8073-X. “Code of Ukraine on Administrative Offenses of December 7, 1984 No. 8073-X”. Information of the Supreme Soviet of the USSR. No. 51, 1984. Art. 1122 [in Ukrainian].
3. Aktualni pytannia teorii ta praktyky mytnoi spravy: monohrafiia. “Topical issues of customs theory and practice”: a monograph. / For the ed. I.H. Berezhniuk. Khmelnytskyi: PP Melnyk A.A., 2013. 428 p. [in Ukrainian].
4. *Duzhenko S.A.* (2016) Provadzhenia u spravakh pro porushennia mytnykh prav. “Customs Violation Proceedings”: Abstract. diss. Cand. Jurid. Sciences: 12.00.07. Nat. Juridical Univ. Yaroslav the Wise. Kharkiv. 19 p. [in Ukrainian].

5. *Dusyk A.V.* (2006) Provadzhennia u spravakh pro porushennia mytnykh pravyl. "Customs Violation Proceedings": Abstract. diss. Cand. Juridic. Sciences: 12.00.07. Nat. Juridical. Univ. Yaroslav the Wise. Kharkiv. 20 p. [in Ukrainian].

6. Mytne pravo Ukrainy: navch. posib. "Customs Law of Ukraine": study manual / ed. V.V. Chentsova. K., 2007. 283 p. [in Ukrainian].

7. *Kuzmenko O.V., Pastukh I.D., Dorohykh V.M.* ta in.(2014) Mytne pravo: multymed. navch. posib. "Customs law: multimedia. teach. Manual". NAVS. URL: [http://www.naiu.kiev.ua/books/mutne\\_prava/materials/home.html](http://www.naiu.kiev.ua/books/mutne_prava/materials/home.html) (date of application: 26.03.2019) [in Ukrainian].

8. *Stryzhak I.V.* (2013) Problemy spryannia zakhystu prav intelektualnoi vlasnosti mytnymy orhanamy Ukrainy. "Problems of promoting the protection of intellectual property rights by the customs authorities of Ukraine". Customs business. No. 3 (87). P. 54–59 [in Ukrainian].

9. *Korchevnyi H.V.* (2002) Administratyvna vidpovidalnist za porushennia avtorskykh ta sumizhnykh prav. "Administrative Responsibility for Copyright and Related Rights Violations": Abstract. diss. Cand. of Jurid. Sciences: 12.00.07. NUIA. Kh. 20 p. [in Ukrainian].

UDC 342.9:399.543

Fyl Svitlana,

Doctor of Juridical Sciences, Senior Researcher,  
State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine  
ORCID ID 0000-0001-8196-313X

### STAGES OF PROCEEDINGS IN CASES OF VIOLATION OF CUSTOMS RULES UNDER ART. 476 CC OF UKRAINE

The article discloses the content of proceedings in cases of violation of customs rules in the fact of movement of goods across the customs border of Ukraine, violating intellectual property rights. The stage of proceedings in cases of violation of customs rules under art. 476 of the CC of Ukraine, namely: a case; solution to a case; appeal of a ruling; execution of the ruling. It was established that the opening of a case begins with the detection of an offense, drafting a protocol on violation of customs rules and other procedural actions. It is determined that the decision of the case is characterized by the preparation of the case materials and their transfer to court, the court examination of the case on the merits and the court's decision on the case. Specifies that the appeal of the ruling is carried out by appealing the ruling, reviewing the case and taking a decision on the results of the review. It was found out that execution of the resolution is possible due to: the decision to execute, the voluntary execution of the decision and the enforcement of the decision. The subjects in proceedings on violation of customs rules on the fact of transportation of counterfeit goods are considered. It is accentuated that proceedings in violation of customs rules under Art. 476 of the Criminal Code of Ukraine includes the execution of procedural actions, in particular: drafting of a protocol on violation of customs rules; a survey of persons who are being brought to administrative responsibility for violation of customs rules, witnesses, other persons; requesting documents necessary for proceedings in violation of customs rules or duly certified copies thereof or extracts from them; temporary seizure of goods, vehicles and documents on them; customs inspection; presentation of goods, vehicles and documents for identification; expertise; taking samples and samples for research (analysis, examination); consideration of the case; passing a resolution and reviewing it in connection with the appeal.

**Keywords:** proceedings, violation of customs rules, intellectual property rights.

Отримано: 22.10.2019